

Casco, *New Habits*, 2014, Fotografie: Mattie van der Worm
Casco, *New Habits*, 2014

UIT DE WURGGREEP VAN HET KAPITALISME

NEW HABITS

Casco i.s.m. Ayreen Anastas en Rene Gabri,
Annette Krauss e.a.

t/m 13 juli
Casco
Lange Nieuwstraat 7, Utrecht
www.cascoprojects.org

Afbeeldingen 5

Door Anne Beeksma

Het zijn spannende tijden voor Casco. Het collectief – in eigen woorden een ‘Office for Art, Design and Theory’ – opent op 1 mei de tentoonstelling *New Habits* op een nieuwe locatie aan de Lange Nieuwstraat in Utrecht. Naast een verhuizing en een omvangrijke tentoonstelling staat ook deelname aan *Kunstvlaai* op de agenda. Aanleidingen genoeg om de missie en praktijk van Casco te verkennen. En wat hoopt Casco eigenlijk teweeg te brengen in het Amstelpark tijdens *Kunstvlaai*?

Casco laat zich niet gemakkelijk in één term vangen. De organisatie is in 1990 ontstaan als een platform voor experimentele kunst. Bijna 25 jaar later kenmerkt de praktijk van Casco zich als zeer interdisciplinair. Casco kiest ervoor om flexibel te programmeren, wat ertoe leidt dat naast beeldende kunst ook debatten, workshops en andere evenementen worden geprogrammeerd, soms in de publieke ruimte. Ook functioneert Casco als een kritische uitgeverij.

In een persbericht over de aanstaande verhuizing wordt de huidige missie van Casco duidelijk: Casco zet zich in voor de verkenning van denkpatronen, gedragingen en interventies buiten de door het kapitalisme gebaande paden. *New Habits* wordt een tentoonstelling over, letterlijk, nieuwe gewoonten. Het Engelse *habit* heeft twee betekenissen: als ingesleten gewoonte en als habijt, het gewaad dat een kloosterling draagt en waarmee hij of zij op kan gaan als gelijke aan de andere leden binnen een gemeenschap. Deze twee betekenissen zijn beide goed van toepassing op zowel de ambities van *New Habits* als die van Casco in het algemeen. Casco heeft een sociale agenda. Zowel de ruimte als de organisatie wil een speelveld zijn. Een plek waar nieuwe sociale contexten kunnen worden onderzocht en uitvergroot, waar nodig bekritiseerd en ook op waarde kunnen worden geschat. Casco legt de nadruk niet op de materiële eigenschappen van kunst, maar op de mogelijkheden die kunst biedt tot het spelen met nieuwe ideaalbeelden.

Jonathan Meese, Duits kunstenaar en provocateur *extraordinaire*, vertelde ooit aan de studenten van de Rietveld Academie dat wereldvrede mogelijk is. Een snipper van het wereldwijde militaire budget en een stuk niemandsland zijn de enige noodzakelijke ingrediënten. Alle wereldoorlogen en andere militaire conflicten

kunnen daarmee worden uitgespeeld, als een soort politieke FIFA voor gevorderden. Het is een heerlijke gedachte die de eigenschappen van kunst uitvergroot, die eindeloos optimistisch en waardevol zijn. Dit is precies waarom de ambities van Casco hoopvol stemmen.

Voor *Kunstvlaai* bouwt Casco een ruimte in het Amstelpark waar samenkomsten plaatsvinden die in het verlengde van *New Habits* liggen. Het kernbegrip achter *New Habits* is *commoning*: het delen. Niet alleen van goederen maar ook van diensten en kennis. Het project is een zoektocht op welke manier *commoning* onderdeel kan worden van onze levensinrichting; een zoektocht naar collectiviteit. Ter voorbereiding op *New Habits* organiseerde Casco, als onderdeel van het *Museum of Arte Útil* (2013), een bijeenkomst rondom het werk *The Highest Poverty: Monastic Rules and Forms-of-Life* van de Italiaanse filosoof Giorgio Agamben. Tijdens deze bijeenkomst werd onderzocht welke monastieke vormen van *commoning* relevant zijn voor nieuwe vormen van samenleven. Het *Museum of Arte Útil* van Tania Bruguera, dat de afgelopen maanden huishield in het Van Abbemuseum, transformeerde het museum van een statische tentoonstellingsruimte tot een projectruimte. De invulling van de ruimte werd gedicteerd door de praktische eisen die de projecten onder de paraplu van *Arte Útil* aan de ruimte stelden. Hetzelfde principe lijkt van toepassing op Casco. De tentoonstellingen van Casco vloeien voort uit de achterliggende projecten, die bedoeld zijn om sociale contexten te verkennen. In het Amstelpark presenteert Casco een *Publishing Class*. Deze workshop is een concept van Casco en het Dutch Art Institute. Uitgeven wordt in deze workshop opgevat als een gemeenschappelijke oefening, waarbij deelnemers een tijdelijke gemeenschap vormen en gezamenlijk naar een publicatie toewerken die aansluit bij de thematiek van *New Habits*.

Kunst met een sociale ambitie is mooi. Op papier. Maar hoe de stap te zetten van papier, theorie, naar werkelijk sociaal effect? Yolande van der Heide, *publishing coordinator* bij Casco, gaat niet uit van concrete gegevens waaraan het succes van Casco kan worden gemeten. Wel benadrukt ze het belang van de gevolgen van het werk van Casco. Casco is praktijkgericht en zoekt aansluiting bij bestaande groepen, zoals Kritische Studenten Utrecht. Enerzijds is Casco, in haar verkennende en dynamische manier van werken, nog steeds een ruimte voor experiment. Anderzijds wordt gezocht naar manieren om de uitkomsten van deze experimenten te verankeren in een sociale context.

En op *Kunstvlaai* ben jij zelf die sociale context. Casco biedt je als bezoeker de kans om in een groep op zoek te gaan naar nieuwe denk- en gedragspatronen. Iedereen heeft weleens zware keukentafelgesprekken gevoerd over de comfortabele wurggreep van het kapitalisme. Over het wankele evenwicht tussen biologische groenten enerzijds en chiazaadjes anderzijds. Over thuis de kachel uit, maar toch lekker naar de film op donderdag. Voel je niet verlamd, maar ga het gesprek aan. Casco geeft je de ruimte.

Anne Beeksma is masterstudent Erfgoedstudies aan de Universiteit van Amsterdam.